

Asia: VN/27217/2021

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä

Lausunnonantajia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko yrittäjyyden periaatepäätöksessä otettu huomioon yrittäjyyden edistämisen näkökulmasta keskeisimmät asiat?

Ei. Mitä lisäisit tai muuttaisit? [kts. vastaus kohtaan 2]

2. Mitä tulisi erityisesti ottaa huomioon yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamisessa?

Periaatepäätöksessä viitataan pk-yritysten huomioimiseen sääntelyssä. Sääntelyn vaikutukset erilaisiin yrityksiin on tärkeä tunnistaa, mutta samalla pitää huomioida työntekijöiden yhdenvertaisuus ja erilaisten yritysten välinen kilpailuasetelma. Sen takia sääntelyn eriyttäminen yrityskoon mukaan on lähtökohtaisesti ongelmallista.

Myös ”yksi yhdestä” -periaatteen korostaminen on ongelmallista. Sääntelyn tarkoituksenmukaisuutta pitää aina arvioida hyötyjen ja haittojen valossa. Mekaaninen ”yksi yhdestä” periaate on tähän väärä työkalu. Joskus voi olla yhteiskunnan kannalta järkevää, että sääntelyn määrä nettona kasvaa.

Periaatepäätöksessä korostetaan verotuksen ennustettavuutta. Samassa yhteydessä kuitenkin todetaan, että hallitus selvittää yhteisöveron uudistamista siten, että verokohtelu olisi erilaista yhtiöön jätetyn ja sieltä ulos maksetun osingon suhteen (ns. Viron veromalli). Ristiriita ennustettavuuden korostamisen ja ison uudistuksen selvittämisen välillä osoittaa, että verotuksen ennustettavuuteen ei oikeasti sitouduta. Verotukseen halutaan aina tehdä muutoksia eri näkökulmista. SAK:n näkökulmasta jo aiemmin huonoksi todetun Viron veromallin sijaan olisi tarkoituksenmukaista uudistaa listaamattomien yhtiöiden osinkoverotusta VM:n asiantuntijatyöryhmän esityksen mukaisesti.

3. Ovatko yrittäjyyden periaatepäätöksen toimenpiteet poikkihallinnollisen yhteistoiminnan ja koordinaation varmistamiseksi riittävät (toimenpide 6.1.)?

Kyllä.

4. Ovatko esitetyt seurantamittarit kattavat yrittäjyyden periaatepäätöksen seuraamiseksi (kohta IV)?

Ovat kattavia, mutta niistä ei voi vetää suoraviivaisia johtopäätöksiä. Ei esimerkiksi ole selvää, miten eri kokoisten yritysten lukumäärien pitäisi kehittyä. Markkinataloudessa optimaalinen yritys rakenne voi muuttua esimerkiksi teknologian tai markkinatilanteen muuttuessa. Sen takia ei pidä suunnitelmatalouden hengessä tavoitella jotain ennalta määrättyä muutosta yritys rakenteessa.

5. Miten voidaan kehittää ministeriöiden välistä poikkihallinnollista yhteistyötä yrittäjyyden periaatepäätöksen toteuttamiseksi?

Emme ota kantaa.

6. Muut mahdolliset huomiot yrittäjyyden periaatepäätökseen.

kts. vastaus kohtaan 2

Kaukoranta Ilkka
SAK ry